

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 25 (991)

Reede, 26. september 1980

XXXII aastakäik

NLKP XXVI KONGRESSI EEL

PARTEI-KOMITEES

MEIE TÖÖTAJATE
TÄIENDAVAD SOTSIALIST-
LIKUD KOHUSTUSED
NLKP XXVI KONGRESSIKS

Järgides NLKP Keskkomitee määrust «Sotsialistlikust võistlusest NLKP XXVI kongressi vääriliseks tähistamiseks» ja Moskva Riikliku Ülikooli ning teiste meie maa juhtivate kõrgkoolide üleskutset, võtavad TPI töötajad järgmised täiendavad sotsialistlikud kohustused.

* Tagada NLKP XXVI kongressi teeside ja otsuste tutvustamine ning igakülgne läbiarutamine instituudiv töötajate ja üliõpilaste hulgas.

* Välja töötada universaalhalli telkrippkatuse ratsionaalne konstruktsioon.

* Abistada Tallinna Raudbetoonitööstuse Tehast kõrgemargiliste betoonide tehnoloogia täiustamisel.

* Välja töötada kaks eksperimentaalset teekattekonstruktsiooni Kohtla-Järve linnale.

* Esitada monograafia «Kompleksanalüüs ja efektiivsus» käsikiri kirjastusele «Valgus».

* Lisaks planeeritule juurutada diskreetse andmetöötluse süsteem ühel objektil.

* Lõpetada veega töötavate OT-tüüpi puhurite tarbeks lühendatud düüside profiilide katsetamine, valmistada ja seadistada uute düüsidega Nazarovo soojuselektrijaama katla 1-A aparaadid.

* Välja töötada ja üle anda puidutöötlemiskombinaadile «Viisnurk» lähteandmed modifitseeritud epokstüüd-etinoolkompaundi valmistamiseks eesmärgiga asendada defitsiitset importvärve suuskade viimistlemisel.

* Koostada RPI «Eesti Maaparandusprojektil» tehnilis-majanduslik ülesanne «Puidu ekspluatatsioonimaduste parendamisest modifitseerimise teel».

* Valmistada katseseade tsentrifugaalpihustite kasutamise võimaluste uurimiseks piima ja mahla homogeniseerimisel Üleliidulise Või- ja Juustutööstuse Teadusliku Uurimise Instituudi Leedu filiaalis.

* Sõlmida koostööleping ja alustada Teadus-Töötiskooandise «Algoritm» Tallinna Teadus-Töötiskeskusega ühist uurimistööd teemal «Numbriliste skeemide süntees ja diagnostika».

* Abistada põllumajandust ja teha 75 000 tundi korraldustööd Kiirabihaiglas ning TPI puhkebaasis Kloogal.

* Abistada Paide rajooni partei ja nõukogude organeid TPI ja Paide rajooni vahelise lepingu raames teostatud uurimistöö «Kõrg- ja keskeriharidusega spetsialistide kaadri vajadusest ja selle kasutamisest Paide rajoonis» tulemuste praktilisel rakendamisel.

* Lõpetada TPI spordihooone fuajesse paigutatava näitagitatsiooni kujundamine ja vormistamine.

Parteikomitee järjekordne istung toimus 18. septembril.

* Parteiõppematerjalide valmistamiseks ja õppeaastaks informeeris V. Maasik.

* EKP Keskkomitee sekretariaadi otsuse kõrgkoolide ajalehtede tööst ja vastuvõetud ürituste plaani täitmisest kõ-

AMETIÜHINGU-KOMITEES

A/ü komitee selle õppeaasta esimene koosolek peeti Nõukogu saalis kolmapäeval, 17. septembril. Koosolekut juhatas komitee esimees TIU ALLIK.

Päevakorra esimene punkt oli teaduskondade kultuurikomisjonide töö arutelu. Kultuurikomisjoni esimehe dots. Jüri Lambi ettekandest nähtus, et instituudi kultuurikomisjoni 14 liikme aktiivsus võib märkida möödunud aastal läbiviidud ekskursioonid, puhkeõhtud instituudi teenistujatele ja suusanädalavahetused Aegviidus ja Vana-Otepääl. 15 inimest TPI-st sõitsid kaasa suusarongiga Taga-Karpaatiasse. Et soovijaid jätkus, on alust taotleda suusatuuksikuid edaspidi. Tegutsesid ka teaduskondade a/ü bürood: majandus käis näiteks Vormsi saarel, energeetika Lahemaal, keemia Palangas jm. Kõrgkoolidevahelise sotsialistliku võistluse III koha eest on veel ootamas pikem preemiareis.

Leiti, et õpperühma a/ü alusest tegevusest puudub komiteel täpsem ülevaade ning et sidet üliõpilastega oleks vaja tihendada. Aga et üliõpilaste kultuurialase tööga tegeleb põhiliselt üliõpilasklubi, jääb instituudi kultuurikomisjonide pealüüandeks endiselt hoolitseda eelkõige töötajate vaba aja sisustamise eest.

Üliõpilasklubi kunstiline juht Kristi Peterson tutvustas a/ü komitee liikmeid instituudisisesel taidluskonkursi uue juhendiprojektiga. Kui möödunud aastal peeti ägedaid sõnalahinguid metsiku taidluse konkursi vajalikkusest üldse (sest osavõtjate

KOMSOMOLIKOMITEES

Nii nagu esmakursuslased võisid end täieõiguslikeks tipikateks lugeda alles 15. septembrikuu päevast, nii kogunesid TPI komsomolikomitee liikmedki alles 15-ndal õppeaasta esimesele koosolekule. Millest räägiti?

Malevast. Laine Oinus tegi kokkuvõtte suvest. Kõikjal, kus tipikad tööle käed külge panid, oldi tublid, eriti väärised kiitust Polli ja Sipa rühm. Maleva ja TPI malevaspektori töö tunnustati rahuldavaks. Malevajutule lisaks: edaspidi on EÜE-st osavõtt kohustuslik igale I kursuse tudengile. Tööle

neles «Tallinna Polütehniku» vastutav toimetaja G. Hazak. Kinnitati ajalehe temaatiline plaan alanud semestriks.

* Võeti vastu meie töötajate täiendavad sotsialistlikud kohustused NLKP XXVI kongressiks.

* Kinnitati ALMAVU tööplaani käesolevaks aastaks.

* Tehti kokkuvõtte olümpia-teenistuse organiseerimisest meie instituudis. Põhiettekanne oli õppeprorektor V. Mikkalilt.

* Arutati jooksvaid küsimusi.

arv — ning järelikult ka tudengite huvi — on seni iga aastaga vähenenud), siis nüüd on ajakohastatud konkursi läbiviimise vormi ja peetud silmas ennekõike selle tudengipärasust. Taidluskonkursist konkreetselt meie järgmistes lehtedes.

Andres Talvik esines rõõmustava sõnumiga, mis peaks puudutama kõiki tipikaid, nii õppivaid kui õpetavaid — peahoone pikas koridoris, 2. korpuse esimesel korrusel on valmis laud, kus oktoobrikuus loodetakse alustada ajakirjanduse müüki. Esialgu on probleem müüja leidmises, kuid üle koera on igatahes saadud. Lõpuks ometi.

Teise päevakorralise punktina oli kavas aktiivikooli töö. Sellest kõneles energeetikateaduskonna dotsent Harri Käär. 27.—28. septembril korraldatakse Kloogal aktiivilaager, kus I kursuse a/ü organisatoritele esinevad instituudi juhtivad jõud ning noored tudengid kuulevad a/ü tööks enamikku tarvisminevat.

Dots. Olav Aarna luges ette instituudi täiendavad sotsialistlikud kohustused NLKP XXVI kongressiks. Need on meie tänases lehes täielikult ära trükitud.

Dots. Valdo Kompus rääkis aruandluse ja valimiste läbiviimise instituudiv a/ü organisatsioon ja pani asjaosalistele südamele tähtaegadest kinnipidamise.

Koosoleku lõpetas a/ü komitee tööplaani kinnitamine. Otsustati, et komitee koguneb oma koosolekuks mitte rohkem kui üks kord kahe kuu jooksul. TIU Allik rõhutas, et suuremat osa lahendamist ootavaist probleemidest saab korda ajada pigem töö käigus kui laua taga.

Enne laialiminekut kuulati veel poliitökonoomia kateedri dots. kt. Kersten Saare väga huvitavat väliskommentaari.

asud ka TPI 1-kuuline suvemallevorm, kes kannab samuti malevavormi, ära tehakse seni SÜT-i nime kandnud tööd. ÜPP arvestuse saamiseks ongi tarvis osaleda EÜE-s või suvemalavas.

Möödunud aastal arutatud ja kavandatud ÜPP uus süsteem viiakse katseliselt sisse ainult M-teaduskonnas.

Aruandlusest. Opperühmade tuleb aruandlus-valimiskööslekkud läbi viia hiljemalt 20. oktoobriks, III kursuse opperühmade kohe kartulivõtmiselt tagasisaabumise järel 3 päeva jooksul. Aruandlus-valimiskööslekkud teaduskondades toimuvad: 20. oktoobril majandus- ja ehitusteaduskonnas, 21. keemia-, 22. mehaanika-, 23. automaatika- ja 24. energeetikateaduskonnas.

17.—19. oktoobril viibivad I

27. september — komsomoli-
ja noortelaupäevak

KÄED KÜLGE!

Erinevad olid igapäev jaoks koolile eelnenud kuud: kes oli malevas, kes tegi sisseastumiseksameid; kes oli praktiline, kes vanaema juures. Igatahes võib kindel olla, et üle pika aja koolis käimine ja pingsalt vaimse töö tegemine on paljud ära väsitanud, nii et kuluks väike puhkus ära. Lähedes vanast tarkusest, et parimaks puhkuseks vaimse töö tegijale on füüsilise töö, pakub komsomolikomitee kõigile tudengitele head võimalust taastada oma mäluvõimsusi komsomoli- ja noortelaupäevaku jooksul. Sellest laupäevakust võtavad üliõpilased osa nii geograafiliselt kui majanduslikult väga laial rindel. Ligi pool tuhat sügisestel koristustöödel viibivat teise ja kolmanda kursuse tudengit osalevad selles noorte ühisürituses kohapeal. Valga rajoonist Harju rajoonini ja Kingissepa rajoonist Rakvere rajoonini.

Peale põllumajanduse töötatakse veel ehitussääris — Kiirabihaigla ja Iru soojuselektrijaama ehitusel, tööstuses — abiks koondisel «Vortšermet»; aidatakse veel ka Tallinna Haljasalade Trusti.

Palju tudengeid hoolitseb selle eest, et miski ei takistaks päikesel läbi tungimast meie suure maja suurtest akendest ja et instituudi ümbrus ei oleks ummistunud sügise produktidest — langenud lehtedest.

Komsomolikomitee kutsub kõiki üliõpilasi aktiivselt osa võtma 27. septembril toimuvast komsomoli- ja noortelaupäevakust!

ERKI URVA

KÜLAS KÄISID KREEKA
AMETIÜHINGUTE GELASED

Meie ametiühingukomiteel käis esmaspäeval, 15. septembril külas Kreeka ametiühingute delegatsioon. Esindatud olid üldhariduskoolide õpetajate a/ü föderatsioon, erakoolide õpetajate föderatsioon ja keelte erakoolide õpetajate föderatsioon. TPI-s tutvuti nõukogude kõrgkooli ametiühingulase tööga, aga samuti huvitati kõrgkoolielust ja lõpetajate perspektiividest üldse. Nõukogu saalis aset-

leidnud ametlikule osale järgnes kohtumisõhtu Glehni lossis, kus külalistele esines meie kammerkoor.

Peale TPI külastasid Kreeka ametiühingute gelased haridusministeeriumi, Tallinna 12. lastepäevakodu, L. Pärna nimelist 42. Keskkooli ja viibisid vastuvõtul Haridusala ja Kõrgemate Koolide A/ü Vabariiklikus Komitees.

kursuse komsorgid seminarlaagris Kloogal.

Üliõpilasklubi äritustest rääkis klubi direktor Olavi Pihlamägi. I semestri ettevõtmised on pühendatud ELKNÜ 60. aastapäevale ja lähenevale NLKP XXVI kongressile. Igal teaduskonnal on võimalus korraldada oma teaduskonna õhtu. Õhtud toimuvad 2 korda kuus neljapäeviti, alustatakse oktoobri keskpaiku. Ka taidluskonkurss tehakse juba sügisel, sest kevadel tuleb taidluses rinda pista juba teiste kõrgkoolidega. II poolaastal võib rebaseks lüüa terve teaduskonna esmakursuslased ning pidulikult üle anda TPI tekkid.

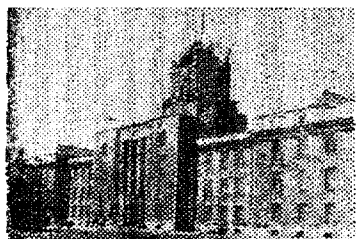
Kohviklubisid «Eva» ja «Piko» võivad kasutada huviala-

klubid oma ürituste läbiviimiseks, 2 korda nädalas on nad diskohuviliste päralt.

Nimetati üliõpilaspäevade pidustuste organiseerijad: Teodor Lutskovski, Sylvia Nei, Olavi Pihlamägi, Erki Urva ja Jürgen Saks.

Arutamisel oli ka üks personaalküsimus. Eespool sai kiitvalt nimetatud tublit töötajat Sipa rühma, kuid samal ajal polnud korras rühma kultuuri-töö. Oskamatuse eest rühma üritusi hästi korraldada ja poliitilise lühinägelikkuse eest karistati Allan Rohtlat (Sipa rühma komandör, LA-71) komsomoliteadusega.

PILLE-TRIIN MIHELSON

Nõukogude võimu taaskestamine Eestis 1940. aastal nõudis radikaalseid ümberkorraldusi majandusteadlaste ettevalmistamisel. Tekkis põhjendatud vajadus majanduslik kõrghariduse organiseerimiseks vabariigi sotsialistliku majanduse ülesehituse keskuses Tallinnas. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidium andis 28. septembril välja seadluse, kus määrati, et kaotatakse majandusteaduskond Tartu Ülikooli juures ja viiakse üle Tallinna Tehnikaülikooli.

20. novembril 1940 kinnitas ENSV hariduse rahvakomissar teaduskonna struktuuri, määrati kohtadele kateedrijuhatajad. Majandusliku kõrghariduse arendamise plaanide ulatust iseloomustab fakt, et uue teaduskonna teenindamiseks organiseeriti kümme kateedrit, mis koondasid tolle aja kõige silmapaistvamaid progressiivseid õppejõude-teadlasi.

Teaduskonna esimeseks dekaaniks sai õigusteadlane Paul Vihalem, kes ühtlasi juhatas teivill- ja tööstuse kateedrit. Poliitilise ökonomia kateedri juhatajaks määrati tuntud partei- ja riigitegelane Arnold Raud, finants- ja krediidimajanduse kateedri juhatajaks õigusteaduste doktor, professor Juhan Vaabel, kes juhtis ka statistika ja raamatupidamise kateedrit. Rahvamajanduse ajaloo kateedrit asus juhtima ajaloolane Hilda Moosberg.

Moodustati veel kaubateaduse kateeder ja kaubanduse kateeder (mõlemat juhatas prof. kt. Reinhold Mark), ettevõtte organisatsiooni ja planeerimise kateeder (prof. kt. Eduard Poom), matemaatika kateeder (dots. Ants Särev) ja tööstuse kateeder.

1940. a. sügissemester kulus organiseerimistöödele. Õppetööga alustati 10. veebruaril 1941. a. Majandusteaduskond kujunes TPI suurimaks teaduskonnaks, kus 1941. aasta kevadsemestril oli üle 600 üliõpilase. Esimesele kursusele astus 213 üliõpilast, neist õhtusesse õppevormi 147. Teaduskonna väljarendamise katkestas sõda. Teaduskond likvideeriti 1. oktoobrist 1941.

Sügisel 1944, pärast ENSV vabastamist algas teaduskonna arengu teine etapp. Alustati majandusteadlaste koolitamist tööstuse, kaubanduse ja rahanduse erialadel. Teaduskonna dekaaniks oli 1944/45. õppeaastal Juhan Vaabel, järgmisel kaheksal aastal August Sipsakas.

1944. a. sügisel alustas teaduskonnas tööd kuus kateedrit ja teaduskonda kuulus 437 üliõpilast. Silmas pidades rahvamajanduse vajadust võeti esimesele kursusele 315 üliõpilast. 1944. kuni 1950. aastani töötas teaduskond Toompeal majas Kohtu t. 4.

40 aastat majandusspetsialistide koolitamist TPI-s

♦ Dots. JUHAN TOOMASPOEG ♦

Sõjajärgseil aastail oli teaduskonna tegevus viljakas. 1948–1952 anti rahvamajandusele 396 majandusteadlast, neist tööstusökonomika erialal 169, kaubandusökonomika erialal 140 ja rahanduse erialal 87.

Silmapaistvate õppejõudude nime eespool märgitud prof. Paul Vihalema ja Juhan Vaabeli kõrval väärivad märkimist majandusteadlane prof. Arkadi Rannes ja matemaatik prof. Albert Borkvell.

Neljakümnendate aastate lõpul hakkas ilmema majanduslikku kõrgharidust alahindav tendents. Vähendati uute üliõpilaste vastuvõttu ja koondati kateedrid. Ökonomistide ettevalmistamist ahendava kursi tulemusena kaotati 12. novembril 1953 iseseisev majandusteaduskond. Rahanduse ja kaubanduse eriala anti üle Tartu Riiklikule Ülikoolile. TPI mehaanikateaduskonna juures avati uus, masinaehituse ökonomika ja organiseerimise eriala.

Algas kolmas etapp, mis kujutab majandusteadlaste ettevalmistamise madalseisu TPI-s. Tegutses ainult kaks kateedrit: tööstusökonomika kateeder prof. Arkadi Rannese juhtimisel ja ettevõtte organiseerimise, planeerimise ning ohutustehnika kateeder vanemõpetaja Edgar Vilberti juhtimisel. Esimene neist profileeris masinaehituse ökonomika ja organiseerimise eriala, teine teenindas tehnilisi teaduskondi.

1956. a. ei lõpetanud ühtegi majandusteadlast. 1957. a. lõpetasid TPI esimesed 26 majandusinseneri. Madalseisu jäi majandusinseneride lõpetajate arv ka kolme järgmise aasta jooksul. Rahvamajanduse vajadusi see ilmselt ei rahuldanud.

Alates 1960/61. õppeaastast loodi TPI juurde insenermajandusteaduskond, mis hiljem nimetati majandusteaduskonnaks. Algas neljas etapp majandusteaduskonna ajaloo. Esialgu kuulus teaduskonda kolm kateedrit: poliitilise ökonomia kateeder dots. Eduard Inti juhtimisel, kes oli ühtlasi 1963. aastani teaduskonna dekaan; statistika ja raamatupidamise kateeder, mida juhatas 1964. aastani akadeemik prof. J. Vaabel ja edasi, kuni käesoleva ajani majandusdoktor prof. U. Mereste; tootmise ökonomika ja organiseerimise kateeder, mille juhatajaks kuni 1962. aastani oli prof. A. Rannes, 1962. kuni 1973. a. dots. majanduskandidaat J. Toomaspoeg ning alates 1973. a. kuni tänaseni dots. majanduskandidaat R. Kala.

Uue majandusteaduskonna ülesandeks oli: a) majandusspetsialistide-ökonomistide ja majandusinseneride ettevalmistamine ja b) ökonomikadistsipliinide õpetamine tehnikateaduskondades.

Algas majandusüliõpilaste arvu kiire kasv. Mehaanikateaduskonnast toodi majandusteaduskonna alluvusse masinatööstuse majandusinseneride (TM)

♦ Dots. kt. JUTA SARAPIK ♦

rühmad ja alates 1960/61. õppeaastast algas tööstusraamatupidajate (TR) väljaõpetamine. 1963/64. õppeaastal võeti vastu esimene üliõpilasarühm ehituse ökonomika ja organiseerimise (TE) majandusinseneride erialale. Teaduskonna õppejõudude arvu kasv ja profiili laiendamine võimaldas samal ajal TPI kaugõppeaastaduskomnas avada vastuvõtu rahvamajanduse planeerimise erialale.

Järsu tõuke majandusspetsialistide ettevalmistusele ja majandusteaduskonna arengule andis NLKP Keskkomitee 1965. a. septembrileenu ja sellest alguse saanud majandusreform, mille edukas läbiviimine eeldas majandusspetsialistide arvu kiiret kasvu ja kvalifikatsiooni tõusu. 1966/67. õ. a. avati vastuvõtt tööstuse planeerimise (TP), autotranspordi ökonomika ja organiseerimise (TT), majandusliku informatsiooni mehhaniseeritud töötlemise (TI) ja materiaaltehnilise varustuse ökonomika (TV) erialadele. 1968/69. õ. a. alates lisandus teeninduse ökonomika ja organiseerimine (TL). Kiiresti laiendatud erialade edasise kontsentreerimise eesmärgil lõpetati 1968–70 vastuvõtt TV, TA ja TT erialadele. Seega stabiliseerus teaduskonna erialade arv praegusele kuuele (TP, TR, TM, TE, TI, TL), mis peab rahuldama Eesti NSV tööstuse, ehituse ja teeninduse vajadusi.

Erialade arvu kasvuga suurenes aastast majandusteaduskonda võetavate üliõpilaste arv 1960. aasta 75-ilt 250-ni 1968. aastal. Hiljem, pärast erialade kontsentreerimist on ka vastuvõtt alates 1975. aastast stabiliseerunud 205 üliõpilasele.

Uute erialade avamine ja vastuvõtu kiire suurenemine ei olnud olemasoleva materiaalse baasiga esialgu kooskõlas, mistõttu tuli teha olulisi muudatusi teaduskonna struktuuris. 1963. a. viidi poliitilise ökonomia kateeder teaduskonnast koos teiste ühiskonnateaduste kateedritega TPI rektori alluvusse. Majandusteaduskonna dekaani kohale valiti dots. J. Toomaspoeg.

Teaduskonna kiire kasvu perioodil 1963–1968 lasus põhirusk tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedril, kus tuli lisaks põhierialale TM korraldada vastuvõttu täiesti uutele erialadele TE, TT, TA, TL ning juhtida vastuvõetute õppetööd kuni baaskateedrite loomiseni. Esialgu, s. o. 60-ndate aastate algul õpetas see kateeder majandusdistsipliini (tööstusökonomika ja ettevõtete organiseerimise ning planeerimise õppeained) ka kõigile tehnika-teaduskondadele.

Teaduskonna materiaaltehnilise baasi laiendamisel oli samuks edasi arvatustehnika (hiljem arvutusmatemaatika) kateedri loomine 1964. a. (kateedri esimene juhataja dots. K. Alik). Selle kateedri baasil hakati 1966. a. ette valmistama TI eriala spetsialiste dots. L. Vöhandu

♦ Dots. LEMBIT SARAPIK ♦

estvedamisel. Kuna kateedri tähtsaks ülesandeks oli ka matemaatikadistsipliinide õpetamine, lahutati ta 1973. a. kaheks: informatsiooni töötlemise ja majandusmatemaatika kateedriteks. Esimese juhatajaks sai dots. L. Vöhandu (hiljem dots. R. Jürgenson).

1965. a. loodi rahvamajanduse planeerimise kateeder, mis 1969. a. nimetati ümber tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedriks, esimeseks juhatajaks oli filosoofikandidaat dots. B. Veimer ja hiljem majandusdoktor prof. R. Üksvärav.

1967. aasta täi kergendust ka tootmise ökonomika kateedriks. Nimelt moodustati sel aastal ehituse ökonomika ja organiseerimise kateeder, kuhu läksid üle põhikateedrist vastavad õppejõud. Uuele kateedriks allutati ka tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri töökaitse labor. Kateedri esimeseks juhatajaks oli dots. S. Dokašin, hiljem tehnikakandidaat dots. H. Korroviits ja edasi tehnikakandidaat dots. M. Koppel. Siin töötas ka tule- ja torjetehnika ja töökaitse silmapaistev spetsialist E. Kikerpill.

Tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri juures loodi aga 1968. a. töö ja juhtimise teaduslike uurimiste tööstusharu labor.

1. septembrist 1970 töötab teaduskonnas kateeder, mis koolitab majandusinseneri põhiliselt ENSV Teenindusministeeriumi ettevõtetele. Kateedri esimeseks juhatajaks oli majanduskandidaat dots. J. Väijataga, hiljem geograafikandidaat dots. S. Mäeltsemees.

Samal, 1970. a. rajati teaduskonna juurde töökaitse kateeder kõigile TPI üliõpilastele töökaitse ja hiljem ka nõukogude õiguse õpetamiseks. Kateeder sai enda valdusse töökaitse labori ja tule- ja torjetehnika kabineti ning võttis üle eriala õppejõud ehitusökonomika ja tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedrist. Kateedri esimeseks juhatajaks on tehnikakandidaat dots. G. Kiivet.

Teaduskonna praeguse struktuuri väljakujunemise järgmiseks etapiks oli 1975. a., mil varasema statistika ja raamatupidamise kateedri baasil moodustati raamatupidamise kateeder TR eriala profileerimiseks ja raamatupidamise ning majandustegevuse analüüsi õpetamiseks kogu teaduskonnas. Kateedri alluvuses on arvutusmasinate ja raamatupidamismasinate labor. Raamatupidamise kateedri esimeseks juhatajaks oli majanduskandidaat dots. K. Kallas ja edasi majanduskandidaat dots. V. Volt. Teine osa endise liitkateedri õppejõududest moodustas statistika kateedri, kelle ülesandeks on teaduskonna erialarühmadele statistika üldkursuse, tööstuse ja majandusstatistika ning rahanduse ja krediidid õppeainete korraldamine. Kateedri juhatajaks on majandusdoktor prof. U. Mereste (A. Veimeri preemia 1978. a.).

(Järgneb 4. lk.)

KES ON KES

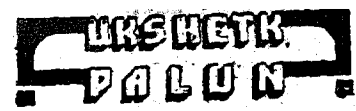
1. septembrist k. a. loodi meil uus, vene keele kateeder. Kateedri juhataja on ANGELINA JEGOROVA. Sündinud 5. detsembril 1926. aastal Eesti NSV-s Kohtla-Järve rajoonis. Lõpetanud A. I. Herzeni nimelise Leningradi Riikliku Pedagoogilise Instituudi vene keele ja kirjanduse erialal. Seni Ed. Vilde nimelise Tallinna Pedagoogilise Instituudi vanemõpetaja, õpetanud vene keelt Saksa DV-s 1978/79. õppeaastal. 1979/80. õppeaastal oli vene keele õpetaja Jaapanis, NLKP liige 1959. aastast.

Elektrilajamite kateedri uus juhataja on prof. HUGO TIISMUS. Sündinud 10. aprillil 1924 Gruusia NSV-s Gagra rajoonis Salmes külas. Lõpetanud TPI, tehnikadoktor, professor. Töötanud TPI-s alates 1952. aastast õppejõu kõigil ametialastmetel, olnud õppeprorektor, NLKP liige 1952. aastast, suure Isamaasõja veteran.

Mäekateedri uus juhataja on VELJO LAURINGSON. Sündinud 29. märtsil 1936. aastal Tallinnas. Lõpetanud TPI ja aspirantuuri Leningradi Mäeinstituudis. Tehnikakandidaat. 1975. aastast mäekateedri vanemõpetaja.

Masinaehitustehnoloogia kateedri juhataja dots. ARNOLD VÄLLO:

Meie õppejõudude uurimistöö põhiline suund on tootmise tehnoloogilise protsessi projektimise automatiseeritud süsteemi loomine arvutustehnika abil. Selle suunaga tegeleb enamuse seitsmeteistkümnest õppejõust dots. Rein Küttneri juhtimisel. Meie suurim ja kogu instituudi üks mahukamaid lepinguid käsitleb turbiinidetailide tehnoloogiat automaatprojektimist, on sõlmitud Üleliidulise Energiama-

MASINAEHITAJATE PÄEVA PUHUL

sinaehituse Projektimise ja Tehnoloogia Instituudiga. Selle tulemusi tarbivad Leningradi kaks suurt tehast — NLKP XXII kongressi nimeline metallitehas ja uus turbiinilabade tehast. Kateedri juurde on loodud turbiinidetailide tehnoloogia automaatprojektimise tööstusharu labor, mille teaduslik juhendaja on dots. Nikolai Šišeglov, juhataja aga insener Viktor Stepanov. Praeguseks on tõhusat ökonomilist efekti andev leping evitamise lõppjärgus. Turbiinilaba kujutab endast keerulist detaili, mille valmistamisel tuleb teha ligi 80 erinevat operatsiooni. Juurutatava lepingu

lõppe märk on tehase tehnoloogianseneri vabastamine ruutinsent käsitööst — appi tulev süsteem väljastab kogu tehnoloogilise protsessi, jättes insenerile enam mahti ja võimalust loominguliseks tegevuseks. Evitatav tööosa põhineb teise põlvkonna arvutitel, väljatöötamisel aga on integreeritud süsteem kolmanda põlvkonna arvutitega — universaalsem, laendatav ka teiste masinadetailide puhul. Mainitud lepinguga on seotud ka tehnoloogianseneri töökohta projektimise. Inseneril peaks ojema võimalik pida aja kohast dialoogi väikearvutiga CM-3. vastaval puldil nupule

vajutades saada aga vajalikku tööalast infot.

Väiksemad lepingud on evitatud ja evitamisel meie vabariigi masinatehastes. Tihedast seosest kateedri ja masinaehituspraktika vahel kõneleb fakt, et turbiinidetailide tehnoloogia automaatprojektimise labor on endale ruumid leidnud «Ilmarise» tehases, «Ilmarise» palvel on uuritud tehase toodangut ning selgitatud, mida sellest on võimalik toota arvprogrammjuhtimisega metallilõikepinkidel. Samast probleemist on olnud huvitatud ka teised tehased. Kateeder on programmjuhtimisega metallilõikepinkide evitamisel

ning nendele tehnoloogiaprotsesside programmide väljatöötamisel saanud vabariigis metoodiliseks keskuseks.

Praegu on lõppjärgus leping Tallinna Masinatehasega.

Automatiseeritud tehnoloogiainfo süsteemi loomisega masinatehastele tegeldi dots. Jüri Papsteli juhtimisel koostades «Talleks». Jällegi oli lõppeesmärgiks tehnoloogia vabastamine käsiraamatute ja muude infoallikate mehaanilisest otsimisest.

(Järgneb 4. lk.)

kõnelused

* Selle õppeaasta alguse suurel koosolekul ütles meie rektor, et suhtumises matemaatikasse on keskkoollõpilaste kodudes midagi korrast ära. Et ütlemisses «oh, minu laps matemaatikat küll ei jagal!» on sees tunnustav noot, külg peaks olema vastupidli, sest ilma matemaatikata ei saa tänapäeval enam kõige humanitaarsemaigi alal edasi. Mida arvate Teie?

Jagan selles küsimuses täielikult rektori arvamust. Matemaatika on ajutreeninguna hädavajalik. Ma ei eita, et üks inimene võib olla sel alal võimekam kui teine, aga treenima peab igaüks vastavalt oma võimetele. Tahes või tahtmata tuleb matemaatikat jagada igal pool ja seda ollakse sunnitud tegema kas või alateadlikult.

* Kui sellest tõest nüüd jätkata, siis — kas pole nii, et TPI-s tasub alustada eelkõige neil, kel on siiski teatav eelsoodumus matemaatika ja üldise reaalarvutega tegelemiseks, tehniline taip?

Esiteks, tehniline taip on niivõrd lai mõiste, et selle olemust me teiega vaevalt siin ammendavalt lahata suudame. Mis puutub aga eelsoodumusse, siis... Tooksin kaks näidet.

Pärast sõda oli ehituse õppiraine täiesti ebapopulaarne. Meie teaduskonda polnud mingit konkurssi, saime oma vastu võtuplaanid täis teiste saba-dest. Ometi said siis meile õppima tulnuist väga tublid lõpetajad, mitmed ja mitmed neist on teaduste doktorid, ministrite tasemel tippjuhid... Olen lausa üllatatud, kui hästi meie mehed ja naised end teaduses ja praktikas näidanud on. Mida see tähendab? See tähendab, et huvi oma ala vastu kasvas neis siin majas, õppimise jooksul, tööd tehes. Mida ise lõpetasin omal ajal humanitaargümnaasiumi, kus matemaatikunde oli tunduvalt vähem. Tänu sellele, et õpetajad olid head ja tegid matemaatikas «põhja» selgeks, sain jätkata Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas, kaasa ühtlasi humanitaargümnaasiumist saadud pagas. Oleksia rõõmus, kui ehitust tuleks õppima rohkem noori näiteks keelteallakuga erikoolidest. Sellisele tudengile võiks anda kohe lugeda erialakirjandust, lasta tal sellega töötada. Paraku on seesama keelteküsimus tehnikakoolis valus küsimus. Olen meie lõpetajatele ikka soovitanud: kui diplom käes, minige kohe keeltekooli ja õppige selgeks üks võõrkeel. Haritud inimeseks võib end siiski lugeda

see, kes peale oma emakeele ja vene keele loeb vabalt vähemalt üht võõrkeelt.

Tahan öelda, et igasugune eelsoodumus on kasulik, aga sugugi mitte hädavajalik. Tähtis on inimese huvi valitud ala vastu, tahtmine see tõsiselt omandada. Kui huvi mõne humanitaarala vastu osutub siiski suuremaks, nii suureks, et segab reaalarvutega tõsiselt tegelemist, on vist õige valida esimene. Meie teaduskonnas on õppinud praegune TRA Draamateatri peanäitejuht Mikko Mikiver ja tunnustatud koorijuht Arvo Ratassep. Kas vabariigi ehitus on nende võrra väga vaesem? Nii väita või mitte väita on väga raske.

Algusest

Vestluskaaslane on ehituskonstruktioonide kateedri professor HEINRICH LAUL.

Arvan, et nende meeste töötahe oleks neid ehituseski kaugele viinud. Teinekord aga on ümberotsustaminegi julgus omaette.

* Praegu on just aeg, mil meie majas on äsja alustanud üle tuhande uue üliõpilase. Võib arvata, et üsna paljudel neist ei ole valitud erialast või konkreetselt ettekujutust ja ehk ei tunne nad selle omandamiseks olevat ka erilist eelsoodumust. Mida Te selle noortele inimestele soovitate?

Tööd teha. Esimesest päevast peale süstemaatiliselt töötada, mitte jätta kogu semestri materjali eksamieelsele kahelekolmele päevale. Igasugune andekus või eelsoodumus tööta on null. Õppisin Tartu ülikoolis koos praeguse akadeemiku Harald Kereseaga. Tema õpingud kujutasid endast pikki ja tõiseid tööpäevi — igal õhtul võitis ta hommikul loenguil kuulatu veel läbi, süvenes, uuris. Tähtis on mitte unustada ka oma huvisid, arendada keelteoskust — sellest oli eespool juba juttu. Hea distsiplineerimisvahend on sport. Kui öeldakse, oh, ma ei jõua kontsertidel käia, ei ole aega, siis nii rumalat juttu ei taha küll kuulata.

Kõige halvem on, kui värske üliõpilane hakkab end tundma vabahärrana. Kui ta suhtelist vabadust kurjasti kasutab, lõpeb see katastrofaalselt.

Kui aga töötatakse, siis olen veendunud: igal meie teaduskonda sissesaanul on täielik võimalus jõuda diplomini. Neljanda-viienda kursuse tudengid on enamasti sümpaatsed ja

toredad inimesed, kes võivad varsti alustada kas praktikute või teoretikutena.

Räägime lõpukursustest, diplomist, õpingute lõpule jõumist, aga — jälle sõna ALGUS!

Loomulikult. Instituudis õppimine on põhimõtteliselt ainult ettevalmistusajaks. Värske diplomisaaja on alles toormaterjal. Ehitustegevuses näiteks on palju asju, mida instituut üldse õpetada ei saa. Need on elukogemused. Alles pärast lõpetamist selgub, kas keegi end paremini teostab, kas teoreetiku või praktikuna. Muidugi tuleb igaühel end ise teostada, ja jälle ikka töö, töö ja ainult tööga.

Ülaltoodud nõuannete usaldusväärsuse kinnitamiseks siinkohal lugejale mõned faktid tänase vestluskaaslane eluloost.

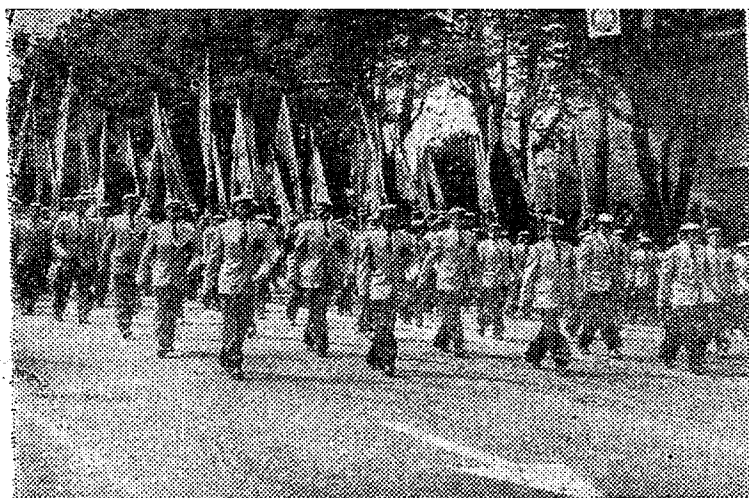
Sel suvel oma 70. juubelt tähistanud professor on õppinud Tallinna Tehnikakoolis, õpingute kõrvalt olnud professor Maddisoni assistent, õpingud lõpetanud eum laude, TPI-s töötanud praegu juba varsti nelikümne aastat, on olnud ehitusteaduskonna dekaan, kateedri juhataja, on teaduste doktor, ENSV TA korrespondentliige, Nõukogude Eesti preemia kolmekordne laureaat, ENSV teeneline teadlane.

Miks ei võiks kõik need kõrged tiitlid olla Sinugi orientiiriks, tänavune alustaja?

Usutles

HILLE KARM

SUVI NII, NAGU TA OLI

LAULUPIDU JA OLÜMPIA

Oleks häält, küll hõiskaks! Oleks jalga, küll keerutaks! Oleks... Umbes nii võis mõelda potentsiaalne taidleja, kes suvisel laulupeol ja olümpia kultuurprogrammi ajal pealtvaataja poolel oli. Esimesel pildil on näha hoogsas rütmis kõndimas meie teenelist akadeemilist meeskoori. Pildi tegi instituudi fotograaf Meida Jalast laulupeorõngkäigus 5. juulil. Peale meeskoori võis tuttavaid nägusid näha veel see, kel sõpru nais- ja kammerkooris ning rahvatantsuansambli «Kuljus». Laulupeorõõm aga algab argi-

päevast, nagu kõik muugi, mis pidupäevane ja ülev. Argipäev aga seisab koos proovidest, «luukambritest» ja enesega võitlemisest. Mitte üksnes, muidugi — on ka pisemaid pidusid, mis pikka talve kevadesse aitavad liikata ning on suuremaid kokkutulekuid suviti maaraajoonide laulupäevadel. See kõik saab alguse kas sõbra-tuttava kutses või kuulutusest. Kuulutused on praegu meie maja teadetetahvilil üleval. Ja need ei ole teps mitte retoorilised hüüatused — TULE!

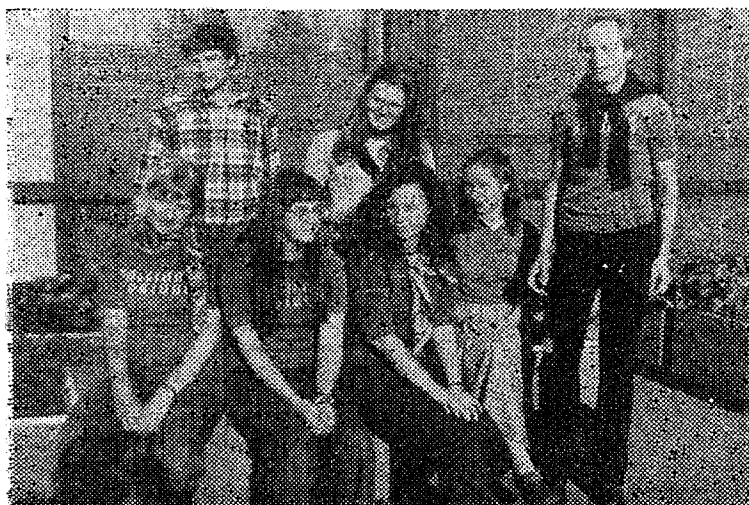
Valikut on, oleks ainult otsustajaid. Eriti hea pilguga vaadatakse mõistagi esmakursuslaste peale, kellest oodatakse koori tulevast raudvara. Nii et NB! koorilauluhuviline: TPI MEESKOOR laulab aulas esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 20.30; TPI KAMMERKOOR kutsub kõigisse häälerühmadesse samuti esmaspäeviti ja kolmapäeviti, aga kell 18 ja ruumi 5-103; TPI NAISKOOR pöördub õrnema soo esindajate poole ja ootab erkasa hingega noori lau-

luneide esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18 aulas. Peale selle oodatakse veel kõiki kõrgkooli lõpetanud laulumehi koori, mille tuumik moodustati möödunud aastal TPI AM vilistlaste poolt. Plaanis on tugev laulutegemine ja ergas seitsielu. Head tegutsemisvõimalused on RPI «Eesti Maehitusprojekti» hoole all. Proovid Le-nini puisteel 6/8, III korrus, esmaspäeval kell 20. Telefoni teel saab infot: 530-463, V. Voltri. Teisel pildil on «Kuljuse»

tantsutüdrukud, kes esinesid olümpia purjeregati lõputseremoonial Pirital. «Kuljuse» põhirühma aga võisime näha teleris (paljuku neid oli, kes kohale said minna) Lužnikis, olümpiamängude avamisel. «Kuljuse» proovid kolmapäeval ja reedel kell 19 spordihoones. Kutsuvad veel peotantsuring ja huvialaklubid — tegemisvõimalusi peaks jätkuma igaühele. Otsi ja leia, tudena!

KERTU TAMMIK

SOOME TUDENGID TÖÖTASID TALLINNAS

* Vasakult ees istuvad Ulla Rahola (komandör), Marica Schalin, Anne Kantelinen, Marianna Jääskeläinen. Taga seisavad Harri Itkonen, Rosemarie Schnitzler-Matila ja Harri Toivonen.

1. septembri ontu iankusia Tallinnast Soome üliõpilased, kes töötasid kaks nädalat Pirita kloostris arheoloogilistel kaevamistel. Helsingi Kõrgema Tehnikakooli ja TPI vahel kehtiva lepingu üks punkt näeb ette, et igal suvel töötab Tallinnas 8-liikmeline soome tudengite grupp. Nii ka nüüd. 18. augustist peale võis kloostris varemtele kuulda hüüdeid: «Täynnä! Riittää! Jatkuu!» ning äraveetud pinnase kärutäite hulk aina kasvas. Tööandjaks oli ENSV Riiklike Kultuurimälestiste Projekteerimisinstituut. Soome üliõpilased on suviti Tallinnas viibinud ühtekokku juba neli suve. Eelmisel kolmel aastal oli tööandjaks restaureerimisvalitsus. Möödunud suvel töötati Niguliste kirikus, muidu on ikka kloostris ametis olnud. Helsingi KTK Üliõpilasteledelegatsiooni võttis vastu TPI komsomollikomitee, kes korral-

das kõik majandusküsimused ja viis läbi töövälise kultuuriprogrammi. Põhiliselt oli kõik nii nagu ehitusmaleva rühma-deski, ainult lühem aeg ja grupp väiksem. Seoses olümpiasuvega EÜE-s tänavu välisvahetust ei olnud, seetõttu jäid ära kohtumised ja ühine töö tudengitega Ungarist, Tšehhoslovakiast ja Saksa DV-st, mida võib mäletada eelmistest suvedest. Vastuvõtjad eesotsas meie komsomollikomitee aseseekretäri Teodof Lutskovskiga püüdsid siiski anda Tallinnast, meie vabariigist ja instituudist mitmekülge pildi. Üks nädalavahetus veedeti ratastel — külastati Viitnat, Tartut, Viljandit ja Pärnüt. Siinkohal tänu Viljandi rajooni komsomollikomiteele, kelle korraldatud vastuvõtt tegi Viljandis viibimise soome üliõpilastele eriti meeldejäävaks. Tallinna vanalinna ekskursiooni juhtis tuatud arheoloog

Jaan-Tamm, kes suutis üllatada mitmeigi vähetuntud paigaga kesklinnas. Olümpiajärgse vanalinna ilme kohta on palju head räägitud, aga et hoovid ja läbikäigudki nii romantiliselt on, ei osanud oodata isegi meie ise, vastuvõtjad tallinlased. Lisaks külastati olümpia purjesordikeskust («Tässä voitti Esko Rechartt!»), Glehni lossi, viulikorntserti Raekojas, anti, intervjuu Eesti Raadio soomekeelsete saadete toimetusele, kohtuti väliskommunikatsioon Raul Mälguga ning kuulati ikka ja jälle ansambli «Propeller» kassetti. Punk on noorte soomlaste seas igatahes väga kõrgelt koteeritud. Kui uskuda põhjanaabreist tudengite sõnu, oli neile Tallinnas veedetud kaks töö- ja puhkenädalat «hauskaa ajanviettoa». URMI REINDE LEMBIT SIIMSENI foto

Õnnitleme

UVE SOODLA 50

Sel kesksuvel alustas oma elu teist poolsajandit dotsent Uve Soodla, kelle elust üle 30 aasta on seotud TPI-ga.

Pärast autotranspordi eriala lõpetamist Tallinna Elektromehaanika Tehnikumis astus U. Soodla 1949. a. õppima soojusenergeetikat TPI-sse, mille

lõpetas kiitusega. Juba üliõpilaspõlves tegeles juubilar edukalt teadusliku uurimistööga, oli rühmavanem, osales komsomolitoos ning töötas laborandina soojusenergeetika kateedris.

Pärast TPI lõpetamist asus U. Soodla tööle samas kateedris assistendina. 1958—1961. a. töötas ta vanemõpetajana autotranspordi eksploatatsiooni kateedris. Sellele järgnes aastane aspirantuur Siberi Autode ja Teede Instituudis Omskis, 1962. a. oli ta TPI vanemõpetaja masinaelementide, aastail 1963—1965 aga autotranspordi kateedris.

1965. aastast on juubilar jälle soojusenergeetika kateedri liige, algul vanemõpetaja, siis dotsent. Kandidaadiväitekirja kaitses U. Soodla 1967. aastal.

Põhitöö kõrval on U. Soodla pidanud mitmeid vastutusrikkaid ameteid: olnud energeetikateaduskonna prodekaan, siis dekaan, korduvalt instituudi vastuvõtukomisjoni vastutav sekretär, teaduskonna parteibüroo liige jne.

U. Soodla on eeskujulik, autoriteetne ja nõudlik pedagoog ning kasvataja. Nõudlikkusega kaasneb oma eriala ainete sügav tundmine.

Juubilar on andekas teadlane-eksperimentaator, kes praegu uurib võimsate aurugeneraatorite küttepindade veega puhastamise probleeme. Katseseade katlateraste katsetamiseks on U. Soodla seadistatud, paljud täppissõlmed tema valmistatud.

U. Soodla on tunnustatud autospetsialist, kelle lahket nõu on kasutanud enamik autoomanikest kolleegid. Veelgi laiem ring huvilisi aga saab hüva nõu U. Soodla artikleist ja raamatutest.

Noorepõlvhuvi purilennu vastu on säilinud tänaseni selle spordiala kohtuniku ametis.

U. Soodla on 30 teadusliku töö autoriks, millest trükkis avaldatud kümmele.

Kolleegid on alati suure huvi-ga vaadanud autorit U. Soodla reisipilete pärast viimaste suvede matku läbi enamiku Euroopa riikide, ja kuulunud seletusi.

Energiat, elurõõmu ja kordaminekuid! Nael kummi!

Kolleegid soojusenergeetika kateedrist ja tööstusliku soojusenergeetika TU laborist

50 aastat on täitunud ka teisel soojusenergeetika kateedri dotsendil Leo Õispuul. Juubilar sündis Kuressaares 3. augustil 1930 teenistujate perekonnas. Noorukiiga mõõdus Uraalis, kus üsna peatselt tuli enda kanda võtta perekonnapea kohustused. Mittestatsionaarselt õppides ning nooremate õdede-vendade eest hoolitsemise ja juubilar töötanud põllutöölise, maamõõtja, metsamehe, ehitaja, transporditöölise, sepaselli, treiali ja konstruktorina. 1960. a. lõpetas ta TPI masinaehituse tehnoloogia erialal.

Soojusenergeetika probleemidega puutus Leo Õispu kokku tehases «Ilmarine», kus töötas 1958—1962 konstruktorina. Tööd tahmapuhurite alal hinnati 1960. a. NSVL Rahvamajanduse Saavutuste Näituse hõbe-medaliga. Aspirantuuris valmis kandidaaditöö prof. I. Opiku juhendamisel. Tehnikakandidaadi kraad omistati talle 1966. aastal. Järgnes töö soojusenergeetika kateedris assistendina, vanemõpetajana, dotsendina. 1968—1970 oli juubilar teaduskonna prodekaan. Tema loengud on hinnatud loogilise ülesehituse, erakordse selguse ning teoreetiliste ja praktiliste küsimuste hea tasakaalustatuse poolest.

L. Õispuu teadustöö on seotud eesti põlevkiviga. Viimasel ajal on tema profiiliks kujunenud uus, alles kujunemisjärgus teadus, mis hõlmab laia küsimuste ringi puistematerjalide genereerimisest ning transpordist tööstusettevõtete emissioonide püüdmise ning hajutamist. Edu tunnustavad enam kui 50 teaduslikku tööd, mitmed autoritunnistused ning Nõukogude Eesti preemia. Loodetavasti valmib peatselt ka doktoritöö.

L. Õispuu on aktiivselt osa võtnud ühiskondlikust tegevusest, olnud teaduskonna a/u büroo ja ekspertiisikomisjoni liige, TPI aianduskooperatiivi aseesimees. Palju aega on ta kulutanud meie tehnilise kõrghariduse ajaloo selgitamiseks. Ligi 9 aastat on ta olnud tööstusliku soojusenergeetika erialanõukogu teaduslik sekretär.

Puhkehetki eelistab juubilar veeta aias ning vabas looduses.

Õnnitleme

LEO ÕISPUU 50

Ta on tegelnud ka fotograafiaga ning mänginud keelpilliorkestris. Alati reipa ning elurõõmsa, kuid samal ajal taktitundelise ning tähelepaneliku inimesena on L. Õispuu meelde jäänud kõigile neile, kes temaga lähemalt kokku puutunud.

Kolleegid

TP toimetusele: täname senise tuumaka kaas- ja koostöö eest ning ühineme õnnesoovijatega!

EELI TIIGIMÄGI 50

Suvel jõudsid Sa, nagu öeldakse, meheikka, mehetegudega alustasid aga juba aastaid tagasi.

1954. a. lõpetasid kutusega TPI, 1958. a. edukalt aspirantuuris NSVL TA G. M. Kržižanovski nimelise Energeetika Instituudi juures. Asusid tööle meie elektrisüsteemide kateedrisse, järgnesid tehnikakandidaadi kraad ja dotsendi kutse. Kateedri kaua-aegse juhatajana ja energeetika-teaduskonna dekaanina oled kahtlemata üks teaduskonna tugisambaid.

Teadusepõllul oled pühendanud end energiasüsteemide re-

žiimide optimaalse juhtimise probleemidele.

Alati oled Sa kandnud ka suurt ühiskondliku töö koormust. Instituudis oled praegu teaduskonna teoreetiliste seminaride grupi ja kateedri teaduslike seminaride juhendaja. Väljaspool jõtkub Sind ENSV Vabariiklikusse Turismi- ja Ekskursiooni Nõukogusse, Teadlaste Maja nõukogusse, lastevanemate komiteesse.

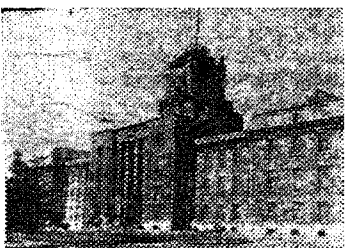
Kõiki Sinu ettevõtmisi iseloomustab korrektsus ja põhjalikkus. On nagu loomulik, et Sinu tegevust on märgitud medaliga «Eeskujuliku töö eest V. I. Lenini 100. sünniaastapäeva tähistamisel», ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi ja ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi aukirjadega, rääkimata korduvatest kiitustest rektori käskkirjas. Sinu teadussaavutusi kroonis tänava Nõukogude Eesti preemia.

Öeldakse — kes teeb, see jõuab. Sina teed ja jõuad ka. Oled ikka lugu pidanud sporditegevusest, milles samuti Sulle nii omane põhjalikkus. Püüab, kui märkida medaleid vabariigi meistriõistlustelt ja kaeulatuses olevat meistersportlase järku matkaspordis.

Aktiivse sportimise kõrval tegeled usinasti spordi propageerijana. Sinu levitatud orienteerumisspordi- ja matkapisik on nakatanud mitmeid töökaaslast ja Sinu perekonna liikmeidki. Ja ees elektrisüsteemide kateedri korduv edukas esinemine instituudi spordivõistlustel ole suurelt osalt Sinu innustuse villi.

Soovime Sulle palju jõudu ja jaksu uute kõrgete kurude ületamiseks ja uute kontrollpostide võtmiseks nii töös kui spordis!

Kolleegid elektrisüsteemide kateedrist

(Algus 2. lk.)

Õppetöö materiaalse baasi korrastamisega tekkis rohkem võimalusi tähelepanu pööramiseks teadustööle. Tootmise ökonomika kateedri juurde moodustati 1977. a. kõrghariduse ökonomikagrupp.

Vastavalt erialakateedrite

moodustamisele jagunes ümber majandusainete õpetamine, diplomitööde majandusliku osa juhendamine ja osavõtt riigieksamite komisjoni tööst järgnevalt: A-, L- ja M-teaduskondades tootmise ökonomika ja organiseerimise kateeder. Juhtivad õppejõud vastavalt majanduskandidaat dots. V. Talts, majanduskandidaat dots. L. Sarapik, vanemõpetaja R. Raid.

K-teaduskonnas teenindus-ökonomika kateeder, juhtiv õppejõud tehnikakandidaat dots. A. Halling.

E-teaduskonnas ehitusökonomika kateeder, juhtivad õppejõud tehnikakandidaat dots.

40 aastat...

M. Koppel ja tehnikakandidaat dots. S. Dokelin.

Inseneride ettevalmistamisel abistavad teaduskondi osaliselt ka informatsiooni töötlemise, majandusmatemaatika ja raamatupidamise kateeder.

Neljaktümne aasta vältel, põhiliselt aga 1960. aastast alates, on majandusteaduskonna õppejõudude arv suurenenud 102-le. Neist 70-nel on teaduslik kraad, sealhulgas 4 teadusdoktorit: prof. E. Kull, majandusdoktor alates 1966. a., prof. R. Üksvärav, majandusdoktor alates 1969. a., prof. U. Mereste, majandusdoktor alates 1972. a. ja prof.

E. Linnaks, majandusdoktor alates 1976. a.

Doktoritöö esitas tänava kaitsmiseks majanduskandidaat dots. S. Straž (statistika kateeder). Valmimisjärgus on doktoritööd majanduskandidaat dots. T. Arakul (majandusmatemaatika kateeder) ja majanduskandidaat dots. V. Venselil (statistika kateeder).

Neljaktümne aasta vältel on majandusteaduskond rahvamajandusele ette valmistanud või abistanud 5843 majandusspetsialisti ettevalmistamisel (s. h. 2739 majandusinseneri ja 3104 ökonomisti).

ÜKS HETK...

(Algus 2. lk.)

Teadustöö teine suuna noimab tööpinkide hüdro- ja pneumosüsteemide uurimist ning sellega tegelevad dotsendid Vello Reedik ja Gunnar Grosschmidt. Esimesel on tihedad sidemed Pärnu Masinatehasega, kus on evitamisel näiteks jugavibraator mahutite sisepinna pesemiseks.

Tehnoloogilise süsteemi täiusdamisel on viimasel ajal loodud rida uusi standardeid, nende juurutamisega seoses on kateedri liikmetel tulnud pidada loenguid mitmes ettevõttes. Loenguid peetakse peale üliõpilaste ka rahvamajanduses töötavate inseneride kvalifikatsiooni tõstmiseks — näiteks Kuusalu Autoremontitehases, «Ilmarises».

Avaldame südamlikku kaastunnet Kreet Luubile isa ENDEL LUUBI surma puhul. Kaastõetajad kõrgkooli ökonomika uurimisgrupist

Avaldame kaastunnet Ak-sel Treimannile ERIKA TREIMANNI surma puhul. «Kapa» mängijad.

VARIA

Praegu on maailmas 50 linnas metroomide kogupikkus 2600 km. Esimene metroom (aurujõul) hakkas liikuma Londonis 1869. a. Esimene elektrivagun tuli sinna 1890. a. Metroom järgmisteks omanikeks said Chicago (1892), Budapest (1896), Glasgow (1897), Pariis (1900), Berliin ja Boston (1902), Liverpool (1903) ja New York (1904).

* Maades, kus valitseb põlvuamia, on meesest palju järglasti. 1812. aastal teatas Pärsia šahh Fath Ali, et tal on 154 poega ja 560 tütar.

* Kuigi USA on kõrgelt arenenud kapitalistlik riik, tuleb ka seal ette kurioosumeid. 1978. aasta juuni seisuga on seal püütud patenteerida järgmisi asju: jäätiselusikas sisseehitatud soojuselemendiga, mis aitaks

lusikal kergemini maiusesse tungida; kaasaskantav elektritar, mis kaitseks matkajaid usside eest; elektriline hambapastatuub, mis väljastab vajaliku hulga pastat; näärpühoidja ja jalapadja kombinatsioon; metallidetektor kingapaaris, nii et nende kandja saaks erilise vaevata varandusi otsida; kalastajamütsike, mille sisse on ehitatud kastike vajamineva varustuse jaoks.

* * *
* Lõuna-Prantsusmaa Lemandi elanikud pöörasid parkimist keelavatele märkidele nii vähe tähelepanu, et kohalikud võimud leidsid olevat vajaliku liisada märkidele tähtsusi: «Käesolevast hetkest on parkimine keelatud, mis asuvad märgi «Parkimine keelatud» juures, rangelt keelatud!»

Lähik: «Scientific American»
Tõlkinud TOOMAS MIRING

«TALLINNA POLÜTEHNIK»
«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 46/47. Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник». Типография «Юниус», ПМК, 46/47.
Tõlketöö aadress: 00008 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261.
Адрес редакций: 00008 Таллин, Эхитайте тее, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

Tell. nr. 2827
MB-09210
Hind 2 kop.

Vastutav toimetaja
G. HAZAK